

Бачинський В.В., к.т.н. с.н.с.

ОДАБА, м. Одеса

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАВДАНЬ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ ПРИТАМАННІ ПЕРСПЕКТИВНИМ БОЙОВИМ РОЗВІДУВАЛЬНИМ МАШИНАМ

У військових конфліктах останніх років успіх бойових дій почав залежати від ступеня маневреності бойових підрозділів, безперервно діючих на всій глибині театру військових дій. У сучасному бою стираються відмінності між тиловою областю, зоною бойових дій і територією, яку контролює противник. Зростають можливості розвідки і бойового застосування, швидкість реагування і мобільність.

У бойових операціях, що проводяться, ні авіація, ні артилерія при вирішенні задачі прориву підготовленої тактичної оборони противника не здатні повністю замінити наземну бойову броньовану машину, що наступає в бойових порядках спільно з механізованими підрозділами піхоти. При цьому отримання своєчасної інформації про скупчення противника, дислокацію вогняних засобів, захищених об'єктів і т. д. життєво важливо для успішного проведення операції. У цьому випадку, особливо на складних ділянках місцевості, доцільно включати в состав атакуючої групи військ пересувні засоби безпосередньої тактичної розвідки, які діють автономно, здійснюючи оперативний збір і передачу інформації про противника наступаючим підрозділам і штабам. Прикладом таких засобів можуть служити легкоброньовані розвідувальні машини (БРМ), які достатньо широко застосовуються в світових конфліктах.

Як показує світовий досвід ведення бойових дій, успіх в сучасних і майбутніх бойових операціях залежить від застосування сучасних технологій, зокрема забезпечення інформаційної переваги, оперативної передачі і обробки інформації.

Дані технології стануть показником досконалості озброєних сил в майбутньому. Всі бойові системи взаємодіятимуть і взаємодоповнять один одного в зв'язці: управління – розвідка – бойова дія.

Бойові машини при цьому будуть об'єднані в тактичну систему управління і контролю, що забезпечує обмін інформацією як між машинами системи (включаючи БРМ і безпілотні літальні апарати), так і засобами вогняної підтримки, тилового забезпечення і ін. Така система вирішуватиме завдання розвідки як в інтересах окремої одиниці озброєння або військової техніки, так і їх з'єднань з використанням автоматизованої системи управління підрозділом.

У сучасних збройних конфліктах розвідувальні підрозділи все частіше притягуються для виконання не тільки розвідувальних, але і розвідувально-бойових (спеціальних) завдань. Серед спеціальних завдань розвідувальних підрозділів можна виділити наступні: пошук, рейд, розвідувально-пошукові дії, засідка, наліт, захоплення, диверсія.

Сучасні БРМ, як правило, обмежуються збором інформації шляхом візуального спостереження і мають в своєму складі легке озброєння, що на сьогоднішній день не повною мірою відповідає вимогам ведення сучасної тактичної розвідки і спеціальних завдань.

Одним із зазначених заходів модернізації БРМ являється розширення завдань, які будуть виконуватися перспективними бойовими розвідувальними машинами.

Актуальним постає питання оснащення перспективних розвідувальних машин тактичними БПЛА. На сьогодні провідними військовими фахівцями визнається, що оснащення бойових розвідувальних машин БПЛА є одним з найважливіших засобів підвищення їх бойових можливостей. В інтересах сухопутних військ, наприклад, БПЛА можуть вести повітряну розвідку для виявлення і визначення координат стаціонарних і рухомих об'єктів ураження, включаючи танкові і механізовані колони, вогневі позиції артилерії, реактивних систем

залпового вогню і оперативно-тактичних ракет, командні пункти, склади, засоби ППО, польові аеродроми тощо. Крім того, БПЛА може вести розвідку поля бою і фронтової смуги, шляхом перехоплення сигналів і повідомлень, здійснювати збір таємної інформації, а потім розподіляти її по заданих розвідувальних машинах.

Ще десять років тому багато військових керівників і експертів з обережністю відносилися до включення цих апаратів до складу бойових розвідувальних машин. Проте низка причин сприяла кардинальному перегляду місця і ролі БПЛА в сучасних військових конфліктах:

- значне зростання продуктивності обчислювальної техніки;
- поява нового покоління малорозмірних датчиків, що дозволяють виявляти і з високою достовірністю розпізнавати рухомі цілі в різних умовах;
- успіхи в області технологій зв'язку і обробки зображень;
- політичні установки на мінімізацію втрат в живій силі і техніці при веденні конфліктів будь-якої інтенсивності.

При проектуванні перспективної БРМ обов'язково повинні враховуватися вимоги до наступних загальномашинних параметрів: ступінь захищеності, могутність озброєння, мобільність, плавучість, авіатранспортабельність.

У складі БРМ повинна бути передбачена наявність наступного спеціального устаткування: допоміжна силова установка, засоби для само витягування, система життєзабезпечення, система колективного захисту, система розпізнавання «свій - чужий», система виявлення лазерного опромінювання, засоби оптико-електронної протидії, система постановки завіси.

Виходячи із специфіки завдань, які виконують БРМ, в її складі повинно бути наступне розвідувальне устаткування:

- засоби маскування;
- стаціонарні розвідувальні засоби;
- засоби запису відеосигналів і акустичної інформації;

Основні завдання, які можуть бути притаманні перспективним бойовим розвідувальним машинам розглянемо на прикладі бойових розвідувальних машин та спеціальних ударних автомобілях сил спеціальних операцій.

Бойові розвідувальні машини (БРМ)

Призначення:

1. Виконання завдань військової розвідки.
2. Вогнева підтримка розвідувальних підрозділів.
3. Боротьба з розвідувально-диверсійними групами (РДГ) противника та незаконноствореними збройними формуваннями (НЗФ).
4. Ведення розвідки за допомогою БПЛА, використовуючи БРМ в якості бази на яку необхідно доставляти розвідувальну інформацію

Перелік бойових завдань, які будуть вирішувати організаційно-штатні формування, оснащені перспективними БРМ.

БРМ будуть оснащатись частини та підрозділи військової розвідки: окремий розвідувальний батальйон, батальйонна тактична група, розвідувальна рота, розвідувальний взвод.

Зазначені організаційно-штатні формування, діючи на БРМ, будуть здатні виконати такі бойові завдання:

1. Проникнення в тил противника через відкриті фланги, проміжки між опорними пунктами в умовах обмеженої видимості (вночі) з використанням рельєфу місцевості у будь-яку пору року.

2. Проведення пошуку.

3. Здійснення нальоту.

4. Організація розвідувальної засади.

5. Визначення переднього краю противника, його опорних пунктів, блокпостів, розташування в них вогневих засобів, системи вогню і загороджень, інженерного обладнання місцевості.

6. Встановлення місць розташування та визначення координат:

- вогневих позицій артилерії та засобів протиповітряної оборони;

- пунктів управління та радіоелектронних засобів;

- аеродромів та посадочних майданчиків армійської авіації.

7. Знищення, виведення з ладу або захоплення важливих військових та державних об'єктів, в тому числі низько летючих повітряних цілей.

8. Наведення на ціль засобів повітряного нападу.

9. Уточнення результатів вогневого ураження противника.

10. Визначення складу других ешелонів (резервів), напрямок їх висування та рубежі розгортання для контратак та введення в бій.

11. Викриття підготовки противника до застосування зброї масового ураження, висадки повітряних (морських) десантів.

12. Пошук, блокування та знищення РДГ та НЗФ.

13. Визначення прохідності місцевості та характеру водних перешкод на напрямку (в смузі, перед фронтом) бойових дій.

14. Ведення радіаційної, хімічної та бактеріологічної розвідки.

15. Приймання то обробка інформації отриманої за допомогою БПЛА

15. Створення радіоперешкод та перехоплення БПЛА противника

Основні об'єкти враження в ході виконання бойових завдань за допомогою БРМ:

1. Пункти управління та радіоелектронних засобів.

2. Танки, БМП, БТР, автомобілі та вертольоти противника.

3. Особовий склад противника, який розміщений відкрито або знаходиться в укриттях польового типу чи в легкоброньованій бойовій техніці.

Спеціальний ударний автомобіль сил спеціальних операцій

Призначення:

1. Проникнення через слабо захищені ділянки в обороні противника для проведення рейдів в тилу.

2. Приховане переслідування противника, який відходить та безперервне спостереження за його пересуванням.

3. Фронтальне спостереження за полем бою.

4. Спеціальні заходи в глибокому тилу противника та місії безпеки.

5. Боротьба з розвідувально-диверсійними групами противника та незаконноствореними збройними формуваннями.

Перелік бойових завдань, які будуть вирішувати організаційно-штатні формування, оснащені перспективними спеціальними ударними автомобілями.

1. Напад на військові бази і місця зосередження військ противника в межах операційного напрямку (сектору).

2. Звільнення своїх військовополонених та заручників.

3. Захоплення (евакуація) зразків зброї, військової техніки і документів.
4. Знищення старшого командного складу військ противника.
5. Організація несправжніх нападів з метою введення противника в оману та збереження сил своїх військ.
6. Порушення роботи оперативного та військового тилу, ліній комунікацій та шляхів маневру.
7. Захоплення та знищення важливих об'єктів державного та військового управління та засобів зброї масового ураження.
8. Психологічні операції в інтересах своїх військ.
9. Агентурна та спеціальна розвідка.
10. Рейди та засади на шляхах висування других ешелонів та резервів противника.
11. Пошук, блокування та знищення РДГ та НЗФ.
12. Дії по деблокуванню та виведенню своїх військ з оточення.
13. Здійснення бойових пошуково-рятувальних операцій.

Основні об'єкти враження в ході виконання бойових завдань за допомогою перспективних спеціальних ударних автомобілів:

1. Особовий склад противника, який розміщений відкрито або знаходиться в укриттях польового типу чи в легкоброньованій бойовій техніці.
2. Танки, БМП, БТР, автомобілі та вертольоти противника.
3. Пункти управління та радіоелектронних засобів.
4. Засоби зброї масового ураження.